

Filmová chuť Vieweghova braku

Recenze filmu *Román pro ženy*

Uvedením *Románu pro ženy* se na plátna kin dostává českou kinematografií dlouho opomíjený žánr romantické komedie. Tedy žánr, u něhož se vyplatí nechat těžkou hlavu a mozek vůbec doma, vzít partnera za packu, a jít se příjemně odreagovat do kina. Když jaro začíná bušit na dveře, není nad lepší rozjaření. Tato recenze si klade na srdce vám sdělit, zda je vše opravdu tak veselé a hravé, jestli třeba není lepší jít s drahou polovicí do parku, a jako bonus vám na závěr nabídne jednu z nejpodivnějších a nejčastěji používaných posledních vět filmových recenzí.

Michal Viewegh, kdysi nadějný literární objev, jež získal cenu Jiřího Ortena, v průběhu své tvůrčí činnosti vesměs rezignoval na umělecké ambice a vyprofiloval se coby autor nenáročných, populárně brakových bestsellerů, často hraničících s červenou knihovnou a přijímaných nejširší vrstvou společnosti. Když napsal svou, jak sám říká „parodii“ na romány pro ženy *Román pro ženy*, vyneslo to na 80 000 výtisků, a když poté při zfilmování díla spojil svůj talent jako scénárista s režisérem Filipem Renčem, tlačícím na stejnou strunu tvůrčího směřování, výsledek je prakticky zaručen - romantická komedie „pro masy“.

A nutno předem říci, že Viewegh s Renčem shodně akcentují spíše komickou stránku knihy než tu romantickou, takže od filmu neočekávejte silný jímavý příběh, ale příjemnou jízdu po vlnách nenáročné zábavy pro každého, s prvoplánovými scénami a vtipy, a s na miligramy propočítaným koncem.

Román pro ženy je už třetím Renčovým pokusem o žánrový film. Renč nejdříve mapoval pole thrilleru rostříštěnou a uměleckou *Válkou Barev*. Daleko úspěšnější a žánrově čistější byl jeho retro muzikál *Rebelové*, a nyní se rozhodl proniknout ještě hlouběji do proudu komerčního filmu, reprezentovaného žánrem romantické komedie. Na české poměry je již samotná snaha o takto žánrově pojatý film počin vyjimečný a hodný ocenění, žánrový film se v českých kulturně - historických podmínkách vždy prosazoval obtížněji. (Jeden z mála

čistých žánrů, jež slavil v Československu úspěchy, byla relativně podobná crazy komedie, oblíbené jsou dále snad už jen detektivky, zatímco třeba hororový film či sci-fi prakticky neexistují.)

Pravidlem tohoto žánru je absence druhého plánu, jednoduchá zápleтка, dva sympatičtí a přiměřeně atraktivní hrdinové (většinou muž a žena), a řada více či méně komických situací a „nehod“, jimiž musí oba projít, aby na konci zjistili, že patří k sobě. Toto v podstatě stačí i k popisu děje Renčova snímku. A důsledné dodržování pravidel žánru spolu s přiznanou snahou parodovat sama sebe je i důvod stylizace, či snad karikování jednotlivých postav, takže jestliže se vám na začátku zdá, že všichni herci příšerně přehrávají, berte to jako součást strategie a stylizace filmu. A navíc je celý film vlastně jedno velké vyprávění, podané očima hlavní hrdinky, takže určitá zkreslenost a barvotiskovist postav se může zdát zcela na místě.

Filip Renč je známý svou zálibou v obsazování hlavních rolí svých snímků neznámými, mladými a hlavně krásnými dívkami, jimž slibuje odstartovat hvězdnou kariéru. Někdy se z roztomilé tvářičky stane opravdová herečka, jako tomu bylo u Anny Geislerové (*Rekviem pro panenku*), někdy to pomůže alespoň vybudovat televizně-muzikálovou kariéru, jako v případě Zuzany Norisové (*Rebelové*). Jakým směrem se bude ubírat kariéra Zuzany Kanóczové, je zatím v opravdových hvězdách, ale už první velká role (mihla se už ve snímku *Kruté radosti*) může leccos naznačit. Kanóczová vesměs střídá dvě polohy, šťastnou krásnou tvář a smutnou krásnou tvář. Jakkoliv je hlavní hrdinka a nejdůležitější postava filmu napsaná šablonovitě, Kanóczové ztvárnění Laury je i tak ploché, i když za to dílem může špatný dabing (ostatně to už po zkaženém předabování Zuzany Šulajové v Zelenkově *Příbězích obyčejného šílenství* začíná být místní specialita).

O to víc vyniká výkon Simony Stašové, jež se stává hlavní hvězdou filmu, ačkoliv přehrává (viz výše), a její hraní je v šedi Kanóczové osvěžující. Její manýry a komentující průpovídky přesně vystihují obraz české čtyřicátnice, a stává se i největším zdrojem humoru (smějeme se přece tomu, co známe z našeho každodenního života). Asi největším překvapením z hereckého ansáblu je však rehabilitace Marka Vašuta, který po letech příštípkaření a cameo

roliček opět září v plném světle. Jeho pojetí Olivera jako sexy stárnoucího hochštaplera, elegána co v sobě skrývá burana, je přesné a úsměvné. Dovedete si na jeho místě představit další zamýšlené adepty, ať už Jiřího Langmajera, jak hraje stárnoucího bonviána a lva salónů, co měl kdysi dávno(!) poměr s Lauřinou matkou, či Oldřicha Kaisera, kterak při svádění Laury působí nevyčpěle a nepřemoudřele? Já ne. Ostatní role jsou už jen figurky, nutně načrtnuté proto, aby se ústřední trojice nevyskytovala ve vzduchoprázdnu, z nichž nejvíce bije do očí Lauřina kamarádka v podání uvaděčky reality show *Česko hledá superstar* Ladky Něrgešové, jejíž funkce coby Lauřiny rádkyně se projevuje nadáváním na chlapy, ujišťováním, že takoví chlapi prostě jsou a opakovanou pointou s knockautováním nevinného sparingpartnera. Haha.

Poměrně hodně na filmovém balení Románu pro ženy dráždí takřka hmatatelný pach stránek předlohy. Celý film je koncipovaný jako Lauřino vyprávění, jen místo čtení deníku je zvoleno postupné odhalování Lauřiných tří známostí přítomnému personálu kadeřnictví, poctivě na povel obdivujícím, hekajícím či plačícím, a hlavně zbytečnému - převyprávění deníku ve stylu Bridget Jonesové by bylo vhodnější a atraktivnější. Protože deník spíše připomíná pouhý sled historek, tedy jako v tomto případě, než vyprávění, které se očekává ucelené a s dramatickým obloukem. Stejně tak je cítit šroubovanost v mnoha dialozích a pointovaných hláškách, postavy spolu vlastně vůbec nekomunikují, pouze pronášejí své monology a moudra. To dělá (spolu s vedlejšími postavami) onen malinký kousek, který filmu chybí k dokonalosti *Deníku Bridget Jonesové*.

Jinak ale gagy většinou fungují perfektně, ačkoliv pointa mnoha z nich je už dlouho dopředu odhadnutelná a očekávaná. Překvapivá část jich je prvoplánových a laciných, například scéna s nahým Oliverem, a v těchto momentech film připomene Troškovu sérii *Kameňák*, ale zde jsou gagy vhodněji umístěné, nejsou jen řadou po sobě jdoucích vtipů, a hlavně - spolehlivě působí. Hlavně ženy se ve filmu najdou a bránice budou namáhat od začátku do konce s postupnou gradací od občasného pousmání až po neustávající chechot v průběhu filmu.

Renčova precizní režie a originální nápady jsou pak příjemným osvěžením, ať už to jsou parodie na reklamy, nebo až surrealistické

zašlapávání hlav milence do země. Celkově je ale film až pohříchu necelistvým příběhem s velice nízkým poločasem rozpadu.

Z počátku místy, postupně častěji film čpí jistým základním primitivním náhledem na všechny české ženy jako na drbající slepice, jejichž největším životním přáním je najít dokonalého, nebo aspoň k ideálu se blížícího chlapa, a na všechny české muže jako bandu neschopných buranských budižkničemů, kteří jen žerou tlačenku a mají pravěké názory na vztah mezi mužem se ženou. A všechny postavy do tohoto úhlu pohledu zapadají a nejsou schopny žít mimo tento „řeznický“ náhled. Je to sice součást stylizace a musím přiznat, že hodně gagů funguje právě díky tomuto černobílému určení, o to víc ale film může působit primitivněji a konec vypočítavě a nuceně. Divačky (Ano, je to opravdu film hlavně pro ženy, a nevěřte nikomu, kdo vám bude tvrdit opak. Ale užít si ho můžou i muži. Jen ne tolik.), očekávající happy end, ho však (v podstatě) dostanou, a z kina si odnesou úsměv na tváři a hřejivý pocit, že to všude klape stejně (špatně), jako u nich doma. A to je přece to, oč tandemu Renč & Viewegh šlo až v první řadě, ne? Povedl se jim poctivý reprezentant svého žánru, jež naštěstí nepřimíchává žánry jiné, film ryze český, kterému budou rozumět už kvůli lokálním vtipům hlavně češi, a pro Tv Nova (jež je producentem) to bude ideální film pro nasazení do prime timu a následné neustálé opakování, až zlidoví podobně, jako *Slunce, seno, jahody*.

A teď konečně ten v úvodu slibovaný bonus, roztomile nadužívaná a už tak trochu úchylná poslední věta, kterou si z jakéhosi podivného důvodu oblíbila valná část (nejen) filmových kritiků. Takže, kdyby tato recenze měla mít ale opravdu rafinovaný konec, zněl by takto: Román pro ženy je vtipnou oddechovou komedií, která pobaví. Což není málo.

Zdeněk Kolář